

Examining job opportunities and job creation through sports for graduates of fields related to physical education in Golestan province

Mohammad Beheshti^{1✉} | Farideh Beheshti²

1. Corresponding author, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran. E-mail: beheshti1551342@gmail.com
2. Department of Physical Education, Farhangian University, Gorgan, Iran. E-mail: F.beheshti74@gmail.com

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 11 September 2023

Revised 15 October 2023

Accepted 17 October 2023

Published 23 October 2023

Keywords:

Job opportunities

Employment

Physical education graduate

ABSTRACT

Objective: The purpose of this research was to investigate the effective factors in the employment of physical education graduates from the point of view of experts and graduates of Golestan province.

Methods: The statistical population includes elites and professionals involved in sports in the public and private sectors and physical education graduates. To collect information, a researcher-made questionnaire was used to determine its validity and reliability in the target population. Both descriptive statistics and inferential statistics were used to analyze the data, so that to describe the qualitative traits of percentage and frequency, and the quantitative traits of the indices of tendency to center and dispersion, and inferential statistics (T-test) for analysis, Data analysis and interpretation were used.

Results: The results showed that among the 37 factors affecting the employment of graduates in the province, the factors of per capita increase in sports facilities, general interest and family orientation towards sports, the presence of a young population and rich talents in the province, the emphasis of the third, fourth and fifth development programs on development Sports, increasing women's interest in sports, establishing clubs for various sports fields, building new sports halls and spaces in the province, the desire of talented students to study in the field of physical education, expanding graduate education courses, holding coaching and refereeing courses while studying. Most media's support for sports has had the greatest impact on the employment of graduates, and of course the politicization of sports has had a negative impact on their employment.

Conclusions: Therefore, it is suggested that according to the policy of the country's development programs that it is not possible to attract this number of graduates in government and education institutions, entrepreneurship education is very necessary to create a new job market and sports services for this group of students.

Cite this article: Beheshti, Mohammad. Beheshti, Farideh. (2023). Examining job opportunities and job creation through sports for graduates of fields related to physical education in Golestan province. *Jahesh*, 1 (1), 26-34.

© The Author(s).

Publisher: Gorgan Branch, Islamic Azad University.

بررسی فرصت های شغلی و اشتغال زایی از طریق ورزش برای فارغ التحصیلان رشته های مرتبط با تربیت بدنی در استان گلستان

محمد بهشتی^۱ | فریده بهشتی^۲

۱. نویسنده مسئول، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران. رایانامه: beheshti1551342@gmail.com

۲. گروه تربیت بدنی، دانشگاه فرهنگیان، گرگان، ایران. رایانامه: F.beheshti74@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۶/۲۰ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۷/۲۳ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۷/۲۵ تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۸/۱ کلیدواژه‌ها: فرصت شغلی اشتغال فارغ التحصیل تربیت بدنی	هدف: هدف از تحقیق حاضر بررسی عوامل موثر در اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی از دیدگاه کارشناسان و فارغ التحصیلان استان گلستان بود. روش پژوهش: جامعه آماری شامل نخبگان، کارشناسان دخیل در امر ورزش در بخش دولتی، خصوصی و فارغ التحصیلان تربیت بدنی می باشد. برای انتخاب دانش آموختگان تربیت بدنی استان از تعداد تقریبی ۱۲۰۰ نفر که در طول برنامه چهارم توسعه فارغ التحصیل شده و جذب بازار کار شده اند با استفاده از جدول تعداد جامعه و نمونه آماری کرجسی و مورگان حجم نمونه ۲۷۰ نفر انتخاب شدند که سرانجام ۲۰۰ نفر به سوالات پرسشنامه پاسخ دادند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که روایی (پایایی با آزمون آلفای کرونباخ بررسی شد $\alpha=0.961$) و پایایی آن در جامعه هدف تعیین گردد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی و از آمار استنباطی (آزمون تی) برای تجزیه، تحلیل و تفسیر داده ها استفاده شد. یافته‌ها: نتایج نشان داد که از بین ۳۷ عامل موثر بر اشتغال فارغ التحصیلان استان عوامل افزایش سرانه فضاهای ورزشی، اقبال عمومی و گرایش خانواده ها به ورزش، وجود جمعیت جوان و استعدادهای سرشار در استان، تاکید برنامه های توسعه سوم، چهارم و پنجم توسعه بر توسعه ورزش، افزایش علاقمندی زنان به ورزش، تاسیس باشگاههای رشته های مختلف ورزشی، ساخت سالن و فضاهای ورزشی جدید در استان، تمایل دانش آموزان مستعد به تحصیل در رشته تربیت بدنی، گسترش دوره های تحصیلات تکمیلی، برگزاری دوره های مربیگری و داوری در حین تحصیل، حمایت بیشتر رسانه ها از ورزش بیشترین تاثیر را بر اشتغال فارغ التحصیلان داشته و البته عامل سیاسی کردن ورزش تاثیر منفی بر اشتغال آنان داشته است. نتیجه گیری: بنابراین پیشنهاد می شود با توجه به سیاست برنامه های توسعه کشور که امکان جذب این تعداد فارغ التحصیل در موسسات دولتی و آموزش و پرورش وجود ندارد آموزش کارآفرینی جهت ایجاد بازار کار و خدمات ورزشی جدید برای این گروه از دانشجویان بسیار ضروری است.

استناد: بهشتی، محمد، بهشتی، فریده. (۱۴۰۲). بررسی فرصت های شغلی و اشتغال زایی از طریق ورزش برای فارغ التحصیلان رشته های مرتبط با تربیت

بدنی در استان گلستان. جهش، ۱ (۱)، ۲۶-۳۴.

مقدمه

منابع انسانی سرمایه‌های ملی یک کشور محسوب می‌شوند که در این میان اشتغال و آینده شغلی افراد تحصیل کرده و متخصص، با توجه به نقش آنها در روند توسعه اقتصادی کشور و همچنین سرمایه‌گذاری فراوانی که از منابع ملی به خود اختصاص داده‌اند، باید مورد توجه بیشتر و جدی‌تر قرار گیرد.

اشتغال به عنوان یکی از ضروریات حیات، مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که برای همه افراد حائز ارزش و اهمیت بالایی است و با تامین نیازها و تحقق اهداف زندگی محقق می‌شود، چنانچه در شرایط روان‌شناختی سالم و با کنش‌ها و همکاری‌های متعادل و آمادگی کافی انجام پذیرد، منجر به بالا رفتن کیفیت زندگی، رشد و بروز نوعی احساس مثبت به کار و محیط آن می‌شود که تحت عنوان رضایت شغلی از آن یاد می‌شود. این احساس علاوه بر تأیید، تأمین نیازها و تحقق اهداف فردی و سازمانی، باعث سلامتی جسمی و روانی، تعهد، وفاداری و بالاخره بالا رفتن اثربخشی و کارایی سازمانی نیز می‌شود.

تربیت بدنی یکی از رشته‌های میان رشته‌ای است که از علوم مختلف برای تقویت و تربیت جسم و روان انسان استفاده می‌کند. این رشته از یک سو مشتمل بر یکسری رشته‌های پایه ی پزشکی می باشد تا جایی که فارغ التحصیل آن تا حد یک پزشکیار با جسم انسان آشنا می شود و از سوی دیگر بخشی از دروس این رشته شامل علوم تربیتی است تا دانشجوی این رشته با تنش و واکنش انسانها آشنا شود و بتواند به عنوان یک مربی با ورزشکاران یا دانش آموزان به درستی برخورد کند و بالاخره یک بعد این رشته شامل علوم ورزشی می شود یعنی دانشجو، علوم ورزشی را به صورت علمی و عملی آموزش می بیند تا بتواند در رشته های مختلف ورزشی مهارت داشته باشد و همچنین توانایی تحقیق در علوم ورزشی را به دست بیاورد.

بدون تردید یکی از زمینه‌ها و ظرفیت‌های بالقوه در زمینه اشتغال حوزه ورزش و تربیت بدنی می باشد. با توجه به ابعاد گسترده علوم ورزشی می توان آن را در زمره سریع ترین بخش های رشد و مرتبط با بخش های اصلی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در جهان مطرح کرد. دستاوردها و فرصت های شغلی در خیل عظیمی از رویداد های ورزشی وجود دارد. به عبارتی افزایش فرآیند های کارآفرینی در ورزش و رویدادها، در حال ایجاد تنوعی از فرصت های شغلی جدید است. (دانشگاه جیمز کوک استرالیا، ۲۰۰۹). ورزش از طریق ایجاد تقاضا برای خدمات و کالاهای ورزشی و ایجاد جذابیت برای اجتماعات، زمینه لازم برای توسعه کارآفرینی را فراهم می کند و کارآفرینی از طریق ایجاد کسب و کار ورزشی در تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و ارائه خدمات ورزشی و توسعه کسب و کارهای ورزشی به توسعه ورزش کمک می کند؟

روش‌شناسی پژوهش

هدف از انجام تحقیق حاضر بررسی عوامل موثر در اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی از دیدگاه کارشناسان و فارغ التحصیلان استان گلستان می باشد. ضرورت انجام این پژوهش در راستای تحقق اصول ۳، ۲۸، ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سند چشم انداز توسعه کشور و ماده ۱۱۲، ۱۲۶ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و بندهای ۱۳ و ۳-۲۱ از سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (سیاستگذاری و برنامه ریزی در امور جوانان، ۱۳۸۵: ۱۵)، در خصوص رفع دغدغه های شغلی جوانان و بهبود فضای کسب و کار کشور و همچنین تأکیدات رهبر فقید انقلاب اسلامی و مقام معظم رهبری مبنی بر توجه و اهتمام ویژه به جوانان، دیده می شود.

در بررسی پیمایشی جامعه آماری شامل نخبگان، کارشناسان دخیل در امر ورزش در بخش دولتی، خصوصی و فارغ التحصیلان تربیت بدنی می باشد. برای انتخاب نمونه آماری از گروه اول به دلیل محدود بودن آنها، کلیه نفرات به عنوان نمونه آماری و به صورت سر شماری انتخاب شدند. برای انتخاب نمونه آماری از گروه دوم که دانش آموختگان رشته تربیت بدنی استان گلستان هستند که جذب بازار کار شده اند با استفاده از جدول تعداد جامعه و نمونه آماری کرجسی و مورگان حجم نمونه انتخاب که به طور متعارف این گروه از ۲۷۵ نفر تجاوز نخواهد کرد. نمونه گیری گروه اول به طور هدفمند و غیر احتمالی و گروه دوم به شیوه نمونه گیری چند مرحله ای تصادفی طبقه ای با اعمال متغیر جنسیت گزینش شدند.

پس از بررسی مطالعات و تحقیقات صورت گرفته در حوزه اشتغال، بررسی اسناد و مدارک (سند کاوی)، جست و جوی کتابخانه‌ای و اینترنتی، نظر سنجی از ذینفعان، صاحب نظران و نخبگان نسبت به برگزاری جلسات مصاحبه هدف دار و هدایت شده اقدام گردید و با تحلیل و شناسایی مهم ترین فرصت های شغلی و عوامل موثر بر آن، فرمها و پرسشنامه‌های محقق ساخته به عنوان ابزار اندازه گیری تهیه و در اختیار نمونه آماری قرار داده شد.

این پژوهش از نوع توصیفی می باشد. توصیفی به این دلیل که «محقق در مورد علت وجودی توزیع یک پدیده بحث نمی کند، بلکه تنها به «چگونگی» آن در جامعه مورد پژوهش می پردازد و آن را توصیف می کند». (دلور، ۱۳۷۶: ۱۳۸) بر همین مبنا، پژوهشگران اذعان می نمایند، چون هدف پژوهش حاضر، بررسی و شناسایی فرصت های شغلی و اشتغال زایی ورزشی استان برای فارغ التحصیلان بوده و از نظر روش شناسی، محققان به دنبال توصیف واقعی و منظم یک موقعیت و پدیده می باشند، یعنی آنچه را که هست یا دیگران اظهار می کنند، مورد بررسی، شرح و تفسیر قرار می گیرد. لذا از روش «پیمایشی» استفاده نموده اند، که روش اصلی تحقیق حاضر می باشد. «تحقیق پیمایشی، از جمله تحقیقاتی است که در زمان حال شروع شده و در زمان حال نیز، پایان می پذیرد و بر خلاف روش آزمایشی و موردی می باشد و همچون دو روش فوق دارای پرسشنامه، مصاحبه سازمان یافته و عمیق مشاهده و گاه تحلیل محتواست. روش کتابخانه ای^۱ نیز در کنار روش مزبور (پیمایشی) قابل استفاده است. مطالعات نظری و تجربی صاحب نظران، متخصصان و پژوهشگران (پیشینه تحقیق) در این روش مورد استفاده قرار گرفته است. علاوه بر روش «پیمایشی» و «کتابخانه ای» به طور موردی از روش «بارش مغزی»^۲ نیز بهره گرفته شده است. برای توصیف اطلاعات در پژوهش حاضر از شاخص های آماری نظیر: میانگین، میانه، مد، انحراف معیار، فراوانی، درصد و جداول یک بعدی و دو بعدی و برای تجزیه و تحلیل داده ها از ضرایب همبستگی و آزمون خی دو بهره گرفته شد.

یافته های پژوهش

نتایج نشان داد که در بین آزمودنیها ۶۴٪ مرد و ۳۶٪ زن بودند. در بین مردان حدود ۲۴/۲٪ مجرد و ۷۵/۸٪ متاهل می باشند. از بین زنان ۲۰/۸٪ مجرد و ۷۹/۲٪ را متأهلین تشکیل می دهند که در وضعیت تاهل، مردان و زنان متاهل درصد بیشتری را به خود اختصاص داده اند.

در بین آزمودنی ها ۲/۵٪ دارای مدرک دکتری، ۲۱/۵٪ دارای مدرک کارشناسی ارشد، ۶۲/۵٪ دارای مدرک کارشناسی و ۱۳/۵٪ دارای مدرک کاردانی بودند و از نظر دانشگاه محل تحصیل در بین مردان حدود ۵۶/۳٪ داخل استان و ۴۳/۷٪ خارج از استان تحصیل نموده اند. از بین زنان حدود ۳۳/۳٪ داخل استان و ۶۶/۷٪ خارج از استان تحصیل نموده اند.

از نظر اشتغال در بین آزمودنی ها ۶/۵٪ استاد دانشگاه، ۴۶/۵٪ دبیر تربیت بدنی آموزش و پرورش، ۲۳/۵٪ کارشناس ورزش دستگاهها و ۲۳/۵٪ مربی ورزش باشگاهها بودند. از بین کل آزمودنی ها ۶۰٪ کمتر از ۵ سال، ۲۳/۵٪ بین ۶ تا ۱۵ سال، ۱۲٪ بین ۱۶ تا ۲۰ سال و ۴/۵٪ بالای ۲۰ سال سابقه کاری داشتند که در این میان به نظر می رسد مردان دارای سابقه کاری بیشتری هستند که در بین آنان ۸/۵٪ بطور روزمزد، ۲/۵٪ شرکتی، ۴۱/۵٪ قراردادی و ۴۷/۴٪ بطور رسمی مشغول کار بودند. در بین مردان حدود ۲۴/۲٪ در بخش خصوصی و ۷۵/۸٪ در بخش دولتی مشغول به کار بودند. در حالی که در بین زنان حدود ۹/۷٪ در بخش خصوصی و ۹۰/۳٪ در بخش دولتی مشغول به کار بودند. از این تعداد ۲۴/۵٪ خیلی زیاد، ۲۸٪ زیاد، ۲۷/۵٪ متوسط، ۸٪ کم و ۲/۵٪ خیلی کم از شغل خود راضی بوده اند.

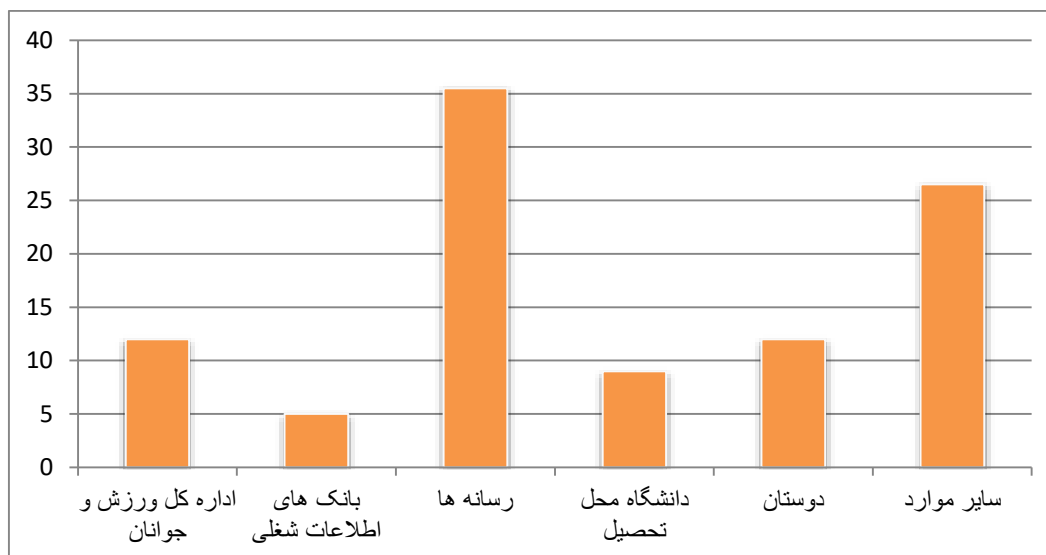
در توصیف عوامل موثر در اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی از دیدگاه کارشناسان و فارغ التحصیلان موارد ذیل مورد بررسی قرار گرفت و این نتایج حاصل گردید:

^۱ Survey method

^۲ Case Study

^۳ Bibilical method

^۴ Brain storming

نمودار ۱. توصیف آماری نحوه اطلاع آزمودنی ها از فرصت های شغلی

تناسب بین محتوای آموزشی رشته با مهارت های کسب و کار (با میانگین ۶/۸۷ از حداکثر ۹ امتیاز) ، طراحی مشاغل (تعریف مشاغل جدید) ، شرح شغل و شرایط احراز مشاغل ورزشی (با میانگین ۶/۴۳) ، وجود کانون فارغ التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی استان (با میانگین ۶/۳۸) ، وجود متولی مشخص پیگیری برای اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان این رشته در استان (با میانگین ۶/۴۸) ، تمایل و توانایی دانش آموختگان به کارآفرینی و خوداشتغالی (با میانگین ۶/۵۲) ، بهره گیری از تجارب کشورهای موفق در خصوص اشتغال در حوزه ورزش (با میانگین ۶/۴۸) ، ایجاد مراکز کارآفرینی در دانشگاه ها و اداره کل ورزش و جوانان استان (با میانگین ۶/۶۵) ، افزایش شناخت دانش آموختگان از چگونگی ورود به بازار و توسعه حضور خود (با میانگین ۶/۴۶) ، توجه به نیازهای آتی بازار کار و ایجاد یک تناسب بین ظرفیت فعلی و پذیرش دانشجو در دانشگاه ها (با میانگین ۶/۷۵) ، وجود اعضای هیأت علمی کارآمد و موثر در تربیت نیروی متخصص و کارآمد مورد نیاز جامعه (با میانگین ۶/۷۶) ، ایجاد نظام جامع شناسایی، جذب و نگهداری نیروهای متخصص ورزش در استان (با میانگین ۶/۸۹) ، ایجاد نظام جامع ارزیابی در ورزش به ویژه در حوزه ی منابع انسانی (با میانگین ۶/۶۹) ، ارتباط نزدیک بین دانشگاه ها و بخش های مختلف اجرایی و اقتصادی استان (با میانگین ۶/۶۹) ، ایجاد بانک اطلاعاتی و امکان ردیابی در زمینه وضعیت اشتغال دانش آموختگان (با میانگین ۶/۷۸) ، برگزاری دوره های مربیگری و داوری در حین دوره تحصیلی برای دانشجویان (با میانگین ۷/۱۸) ، حمایت رسانه ها (صدا و سیما، روزنامه و مجلات عمومی یا ورزشی) از ورزش (با میانگین ۷/۲۱) ، گسترش دوره های تحصیلات تکمیلی (با میانگین ۷/۰۳) ، تمایل دانش آموزان مستعد برای تحصیل در رشته تربیت بدنی و ورزش (با میانگین ۷/۰۳) ، وجود سازمان های غیردولتی فعال در زمینه ورزش در استان (با میانگین ۶/۶۱) ، جلوگیری از ورود افراد غیر ورزشی و غیر متخصص به ورزش (با میانگین ۶/۷۲) ، امکان برگزاری برخی رویدادهای مهم بین المللی در استان (با میانگین ۶/۸۰) ، توسعه بخش خصوصی ورزش در استان (با میانگین ۶/۷۶) ، فعال شدن شورای های شهر و روستا و شهرداری ها در زمینه ورزش (با میانگین ۶/۸۸) ، ثبات قوانین و مقررات اقتصادی و سیاسی کشور (با میانگین ۶/۵۱) ، افزایش آگاهی مسئولان ذیربط نسبت به نقش ورزش (با میانگین ۷/۰۲) ، رفع محدودیت های شرکت بانوان در برخی رقابت های ورزشی (با میانگین ۶/۸۹) ، افزایش سرانه فضاهای ورزشی (با میانگین ۷/۲۹) ، اقبال عمومی و گرایش خانواده ها به ورزش (با میانگین ۷/۲۵) ، جمعیت جوان و وجود استعدادهای سرشار در استان (با میانگین ۷/۲۷) ، تاکید برنامه های توسعه کشور (سوم، چهارم ، پنجم و ...) بر تقویت و توسعه امر ورزش (با میانگین ۷/۲۱) ، تاسیس باشگاه های رشته های مختلف ورزشی (با میانگین ۷/۱۹) ، افزایش علاقه مندی زنان به ورزش (با میانگین ۷/۵۸) ، واگذاری اماکن و فضاهای

ورزشی به بخش خصوصی (با میانگین ۶/۵۹)، تغییر دادن رویکرد اشتغال از آموزش و مربیگری به بخش ارائه خدمات ورزشی (با میانگین ۶/۶۹)، توسعه نسبی زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) در بخش ورزش (با میانگین ۶/۸۷)، ساخت سالن‌های ورزشی یا استادیوم‌ها جدید در استان (با میانگین ۷/۱۴)، در اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی از دیدگاه آزمودنی‌ها مورد بررسی قرار گرفته و با توجه به دامنه تغییرات، میانگین تاثیر این عوامل بیش از حد متوسط بوده که نشانگر تاثیر زیاد آن در اشتغالی برای فارغ التحصیلان این رشته می باشد البته عامل سیاسی کردن ورزش (با میانگین ۴/۸۸) از دیدگاه آزمودنیها تاثیر منفی در ایجاد اشتغال برای آنان دارد.

جدول ۱. شاخص سازی مقیاس ها

شاخص	گویه ها و معرف ها
موقعیت های شغلی وابسته به ورزش	-داوری رشته های ورزشی -آمارگر ورزشی - مشاور ورزشی -مدیر برنامه های ورزشی -حقوق دان ورزشی - ورزشکار حرفه ای - موسسات تولیدی وسایل ورزشی - مراکز تحقیقاتی و پژوهشکده ها -it -بازاریاب ورزشی -آژانس های توریست ورزش
موقعیت های شغلی در رسانه ها	-خبرنگار ورزشی -روزنامه نگار ورزشی -عکاس ورزشی - نویسنده ورزشی - هنرهای وابسته به ورزش - مجری و گوینده ورزش
موقعیت های شغلی مرتبط با آمادگی جسمانی و تندرستی	-تغذیه ورزشی -مربیگری ورزشی - کنترل وزن -بازپروری قلبی -طب ورزشی -حرکت درمانی و آب درمانی - پرسنل نظامی -کلوپ های تندرستی

موقعیت مربیگری	- دانشگاه ها - ارگان ها و دستگاه های دولتی - باشگاه ها - فدراسیون ها - هیئت های ورزشی - مراکز خصوصی
حرف آموزشی	- غیر آموزشی - آموزشی
جنس	- مرد - زن
سطح تحصیلات	- دیپلم - فوق دیپلم - لیسانس - فوق لیسانس - دکتری
سن	- کمتر از ۲۰ سال - ۲۰ - ۲۹ سال - ۳۰ - ۳۹ سال - ۴۰ - ۴۹ سال - ۵۰ سال و بالاتر
سابقه کار	- کمتر از ۱۰ سال - ۱۰ - ۱۹ سال - ۲۰ سال و بالاتر
محل کار	- بخش دولتی - بخش خصوصی

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق نشان داد که یکی از مشکلات و دغدغه های اساسی دانشجویان یافتن شغل مناسب برای آینده می باشد. بنابراین هر چقدر مدیران و برنامه ریزان بیشتر به وضعیت اشتغال و آینده شغلی این رشته توجه کنند، دغدغه ناشی از آن کمتر خواهد شد و دانشجویان با اطمینان بیشتری به انجام وظیفه خود که همانا فراگیری دروس و آماده نمودن خود برای شغل آینده است، خواهند پرداخت. همچنین از مهمترین چالش های اشتغال عدم تناسب بین محتوای آموزشی با مهارت های شغلی، مشخص نبودن حداقل قابلیت های علمی و عملی برای فارغ التحصیلان، عدم تناسب بین ظرفیت پذیرش دانشجو و نیاز آتی بازار کار، رواج نیافتن فرهنگ کارآفرینی و کم بودن تعداد کارآفرینان معرفی می باشد. این نتیجه با نتایج تحقیقات عاشوری و همکاران (۱۴۰۲) و میتزی و همکاران (۱۴۰۱) همخوانی دارد.

وجود علاقمندی و رضایتمندی از اشتغال در حوزه ورزش و تربیت بدنی (رضایت شغلی) به رشته در بین دانشجویان نشان می‌دهد که این دانشجویان رشته خود را بر اساس علاقه انتخاب کرده‌اند بنابراین هر چقدر انگیزه تحصیل در بین دانشجویان بیشتر باشد به همان نسبت موفقیت در این رشته بیشتر خواهد بود. این نتیجه با یافته‌های تحقیقات عاشوری و همکاران (۱۴۰۱)، فلاح و همکاران (۱۳۹۶) در یک راستا می‌باشد.

از جمله عواملی که بر اشتغال فارغ التحصیلان تاثیر داشت می‌توان به تناسب بین محتوای آموزشی رشته با مهارت‌های کسب و کار، طراحی مشاغل (تعریف مشاغل جدید)، شرح شغل و شرایط احراز مشاغل ورزشی، وجود کانون فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی و علوم ورزشی استان، افزایش شناخت دانش‌آموختگان از چگونگی ورود به بازار و توسعه حضور خود، توجه به نیازهای آتی بازار کار و ایجاد یک تناسب بین ظرفیت فعلی و پذیرش دانشجو در دانشگاه‌ها اشاره نمود. بنابراین لزوم بازبینی دروس نظری دانشگاه و مرتبط ساختن آن با انجام بهتر وظایف شغلی در آینده ضروری به نظر می‌رسد. این یافته در راستای نتایج تحقیقات فروغی و همکاران (۱۳۸۶)، خالدی و همکاران (۱۴۰۱)، نودهی و همکاران (۱۴۰۱) می‌باشد.

باتوجه به نتایج تحقیق که گسترش دوره‌های تحصیلات تکمیلی و تمایل دانش‌آموزان مستعد برای تحصیل در رشته تربیت بدنی و ورزش رو به افزایش می‌باشد و نظر به اهمیت آموزش‌های نظری و مهارتی در جهت هرچه کارآمدتر شدن دانش‌آموختگان رشته تربیت بدنی، توصیه می‌شود دروس دانشگاهی متناسب با نیازهای شغلی بازنگری شده و واحدهای درسی در زمینه کارآفرینی و اشتغال برای دانشجویان در برنامه گنجانده شود.

پیشنهادات ناشی از نتایج تحقیق: همانطوریکه از نتایج حاصل از این پژوهش مشاهده شد علیرغم اینکه تاسیس سالن‌ها و ایجاد باشگاه‌های ورزشی، تاسیس مدارس ورزش در رشته‌های مختلف (مدرسه فوتبال، والیبال و...) بیشترین نقش را در ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلان این رشته می‌تواند داشته باشد متأسفانه بر اساس آمار اداره کل ورزش و جوانان در سطح استان گلستان فقط ۸۱ باشگاه دولتی، ۱۶۳ سالن ورزشی متعلق به تربیت بدنی و ۱۵۰ باشگاه خصوصی مشغول فعالیت می‌باشند که از مجموعه این باشگاه‌ها فقط تعداد ۷ نفر از فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی به عنوان موسس و یا مدیر در آنها مشغول فعالیت هستند و بقیه توسط افراد دیگری که ممکن است تحصیلات دانشگاهی و یا غیر دانشگاهی داشته باشند اداره می‌شود لذا بسیار ضروری به نظر می‌رسد که بایستی در شیوه نامه‌ها و دستورالعمل‌های ایجاد باشگاه‌ها و مدیریت اماکن ورزشی توسط وزارت ورزش و جوانان تغییرات صورت پذیرد و با درجه بندی باشگاه‌ها و اماکن ورزشی شرایط احراز این شغل‌ها و مدیریت‌ها را به نحوی اصلاح کرد که فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی بر حسب مدرک تحصیلی از کاردانی تا دکتری بتوانند در اداره هر یک از این فعالیتها نقش موثر و قابل قبولی داشته باشند (ضرورت وجود کارشناس ورزشی در هر باشگاه از بین فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی) تا بدین ترتیب ضمن ایجاد اشتغال برای آنان به علمی سازی فعالیتها و بروز نمودن آن اقدام نمود. در حال حاضر در آیین نامه‌های وزارت ورزش و جوانان برای تاسیس باشگاه‌های ورزشی فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی داده نشده است و همه افراد با هر مدرک و رشته تحصیلی می‌توانند اقدام به تقاضا و تاسیس نمایند فقط در یکی از رشته‌ها (بیلیارد) چنانچه متقاضی تاسیس باشگاه فارغ‌التحصیل رشته تربیت بدنی باشد از یک درجه تخفیف در مدرک تحصیلی برخوردار خواهد بود. البته برای اعطای تسهیلات به منظور احداث فضاها و باشگاه‌های ورزشی فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی در اولویت می‌باشند و یا در گذراندن دوره‌های مربیگری رشته‌های مختلف فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی که دروس مرتبط را در دانشگاه گذرانده‌اند از گذراندن آن دروس معاف هستند. همانگونه که ملاحظه می‌شود امتیاز خاصی برای فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی لحاظ نشده که بتواند در اشتغال و بکارگیری آنان در شغل‌های مرتبط با رشته تحصیلی و اطلاعات کسب شده موثر باشد.

ایجاد کلویها و مراکز تندرستی و مشاوره ورزشی در کنار هر یک از باشگاه‌های ورزشی بر حسب درجه باشگاه به منظور ارائه خدمات مرتبط با سلامتی و یا کسب آمادگیهای جسمانی و مهارتی که بوسیله افراد تحصیل کرده و مرتبط بارشته تربیت بدنی ایجاد و اداره شود با توجه به اینکه بر اساس نظرات کارشناسان و فارغ‌التحصیلان این رشته وجود کلویها و مراکز تندرستی تاثیر زیادی در اشتغالی آنان می‌تواند داشته باشد. تشکیل دفاتر کاربایی ورزشی و چگونگی یافتن فرصت‌های شغلی (یافتن و معرفی زمینه‌های کارآفرینی در ورزش) برای فارغ

التحصیلان تربیت بدنی در محل تحصیل و یا ادارات کل ورزش و جوانان همراه با تعریف مشاغل مرتبط و تعیین شرایط احراز هر شغل مرتبط با ورزش در بخش های مختلف اداری، دولتی و یا غیر دولتی به منظور جلوگیری از ورود نیروهای غیر متخصص به بخش های مختلف مدیریتی و اجرایی ورزش اعم از باشگاهها، هیئت ها، فدراسیونها و ادارات مرتبط با بخش تخصصی ورزش در سازمانهای مختلف کشور (اگرچه سالها مدیریت تربیت بدنی و ورزش کشور توسط افراد غیر متخصص اداره و رهبری شده است در سالهای اخیر به تدریج حضور برخی متخصصان در این عرصه، امیدهایی را ایجاد کرده، اما تا رسیدن به حد مطلوب راه زیادی در پیش است. لذا با معرفی مشاغل ورزشی و تعریف شرایط احراز هر شغل تا حدود زیادی می توان از این امر یعنی ورود افراد غیر متخصص جلوگیری نمود و راه را برای ورود افراد متخصص و فارغ التحصیل رشته تربیت بدنی هموار کرد). در پژوهش ساور، ۱۳۸۸ مهمترین موانع و مشکلات کارآفرینی در ورزش را عدم رسمیت دفتر کار آفرینی و اشتغال در نمودار سازمانی استانها، نبود پیش بینی منابع مالی کافی برای حمایت بخش خصوصی، پرداخت نکردن وام با بهره کم و افزایش ندادن مدت زمان بازپرداخت تسهیلات در بخش ورزشی دانسته است. ایجاد بانک جامع اطلاعات ورزشی در استان به منظور شناسایی فرصت های شغلی، ظرفیت ها و امکانات و فضاهای ورزشی موجود و مکان یابی برای ایجاد فضاهای جدید بر حسب شرایط جغرافیایی، نیروی انسانی، مسائل فرهنگی و اجتماعی و...

اجباری کردن وجود بخش های ورزشی در هر یک از سازمانها و موسسات دولتی و غیر دولتی و استفاده از کارشناسان متخصص و دارای تحصیلات دانشگاهی در رشته تربیت بدنی برای اداره امور ورزشی. ایجاد و تقویت ارتباط مراکز علمی دانشگاهها با ورزش و تاسیس مرکز تحقیق صنعت ورزش در راستای حمایت وزارت ورزش و جوانان، دانشکده های تربیت بدنی، پژوهشکده تربیت بدنی به منظور نوآوری در ورزش و تجاری سازی دانش در بخش ورزش. به نظر می رسد برای ایجاد روحیه کارآفرینی در دانشجویان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی می بایست برنامه های درسی و فرصت های یادگیری در طی دوران تحصیل را طراحی کرد و از بحران اشتغال فارغ التحصیلان این رشته با توجه به روند افزایش پذیرش دانشجو در این رشته که چالش جدی در بخش ورزش کشور است جلوگیری کرد و از طرفی با عنایت به سیاست برنامه های توسعه کشور که امکان جذب این تعداد فارغ التحصیل در موسسات دولتی و آموزش و پرورش وجود ندارد آموزش کارآفرینی جهت ایجاد بازار کار و خدمات ورزشی جدید برای این گروه از دانشجویان بسیار ضروری است.

تقدیر و تشکر

محققین بر خود لازم می دانند از مساعدتهای مدیر کل محترم ورزش و جوانان استان، معاونین گرامی و همکاران عزیزشان، کارشناسان اداره آموزش و تحقیقات و همه عواملی که برای اجرای این پروژه تحقیقی در سطح استان نقش داشته و همکاری و مساعدت نمودند تقدیر و تشکر نمایند

منابع

خالدی فرد، علی، شتاب بوشهری، ناهید، خطیبی، امین & حیدری نژاد، صدیقه. (۱۴۰۱). شناسایی و تحلیل عوامل زمینه ای و مداخله گر موثر بر اشتغال پایدار دانش آموختگان علوم ورزشی ایران. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. doi: -, (),

عاشوری، تقی، دوستی، مرتضی، رضوی، سیدمحمدحسین & حسینی، ابوالحسن. (۱۴۰۲). شناسایی راهکارهای توسعه

فرصت‌های کارآفرینی ورزشی در سه سطح کلان، میانی و خرد مدیریت و کارآفرینی در ورزش. *doi: 10.48301/jmes.2023.408930.1026*, 2(1), -

10.48301/jmes.2023.408930.1026

عاشوری، تقی، دوستی، مرتضی، رضوی، سیدمحمدحسین & حسینی، ابوالحسن. (۱۴۰۱). شناسایی فرصت‌های کارآفرینانه در

صنعت ورزش با رویکرد ورزش قهرمانی مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. *doi: 10.22034/ssys.2022.640*, 21(55), 183-210.

10.22034/ssys.2022.640

فروغی و همکاران (۱۳۸۶) ارزیابی و معرفی مهم ترین اولویت های کارآفرینی در ورزش از دیدگاه دست اندرکاران ورزش

، پژوهش در علوم ورزشی ، شماره ۱۶ .

فلاح، زین العابدین، بهشتی، فریده، بهشتی، محمد، و رضوانی، محمدحسین. (۱۳۹۶). مقایسه وضع موجود و مطلوب فرصت

های شغلی برای فارغ التحصیلان رشته علوم ورزشی (مورد مطالعه: استان گلستان). مدیریت منابع انسانی در ورزش، ۴(۲)،

۱۷۹-۱۸۸. *SID. https://sid.ir/paper/267357/fa*

نودهی، محمدعلی، احمدی، مجتبی & ابراهیمی، وجیهه. (۱۴۰۱). شناسایی و رتبه‌بندی عوامل موثر بر کارآفرینی گردشگری

ورزشی در دوران پسا کرونا مدیریت و کارآفرینی در ورزش *doi: 10.48301/jmes.2023.170877*, 1(1), -

نیازی، پریسا & نظری، رسول. (۱۴۰۱). ارائه مدل رفتار کارآفرینانه مدیران سازمان های ورزشی ایران مدیریت و کارآفرینی

در ورزش *doi: 10.48301/jmes.2023.171872*, 1(1), -